

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentelen levelek csak ismert kesektől fogadtatnak el.
 Kéziratot nem adatra vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozás minden garmondor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és irodalmi lap.
ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETSÉI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után
 Azonfelül bélyeg 1 kr.
 Kiemelt díjazású a körrel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden 10 centiméter után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések a „Zemplén” nyomdába küldendők.

A vármegye közgyűléséről.

(Folytatás és vége.)

Másnap, vagyis szept. 30 án, a folytatólagos közgyűlés az első napi közgyűlésről szóló jegyzőkönyvek meghitelesítésével d. e. 9-kor, igen kiszámú bizottsági tag jelenlétében, kezdődött. A felolvasott jegyzőkönyvek észrevétel nélkül meghitelesítetvén, főispán ömeltósága megemlítette, hogy a jegyzői kar a jegyzőkönyvek szép megszerkesztéséért csak gratulálhat magának.

Több ministeri rendeletnek, ezek között az ebtartási szabályozó statútumot*) is megerősítő belügyministeri rendeletnek felolvasása után — Horváth József, h. főjegyző, mint küldöttségi elnök, referált a Bodrog ármedrében fekvő Sára község áttelepítése ügyének mibenállásáról. Minthogy a sáraiak által az áttelepedésre B. Zsádány község nyugati oldalán kiszemelt földterületnek birtokbavétele ez idő szerint el nem hárítható nehézségekbe ütközik, — a Lónyay Gábor jóvoltából B. Zsádány északi végén számukra kijelölt térségek megszállására pedig hajlandóságot nem mutattak, — az áttelepítés dolga jobb időkre elhalasztott.

Hosszú és társzó vitára szolgáltatott alkalmat a főszámvevőnek O. Lisszka község 1889. 1890. és 1891. évi költségvetéseire vonatkozó azon javaslat, hogy a hivatalból elkészítendő költségvetési előirányzatok évi szükségletei és jövedelmei mily értelemben és mily eredményekkel állapíthatóak meg. Rimaszombathy Pál, biz. tag, mint O. Lisszka város képviselő-testületének (helyesebben a volt úrbéreseknél) szószólója, terjedős beszédével többször provokált elnöki figyelmeltetést, hogy a tárgyhöz egyáltalában nem tartozó kirohanásoktól őrizkedjék. Hammersberg Jenő ömeltósága az állandó választmány határozati javaslatának álláspontját védte. Az éles ellentéteket főispán ömeltósága iparkodott expiálni, ami sikerült is oly módon, hogy a város, mint jogi személy, a volt úrbéres közönség ellen támasztott kártérítési igényeinek érvényesítésével perre utasíttatni határozatott. — O. Lisszka város régi számadásainak ügye a „lisszakai kérdés” második felvonását képezte, mely sok bonyodalom után végre abban a határozatban nyert megoldást, hogy a számadási iratok, az ügy rendbeszedése végett, igen pontos iromány-jegyzék mellett, a község előjáróságának adassanak ki. Ham-

*) 1892. évi jan. hó 1-én lép életbe s nálunk is kötelezővé teszi az ebadót. Szerk.

T Á R C A.

Két nevezetes honfiak által, Európa és Ázsiában tett utazásoknak előadása.*)

Qui mores hominum multorum vidit et urbes. Horat.

Első utazás.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

A' messze földre terjedett háborúk, huzamos utazások, a' kereskedési közösülés, 's egyszóval mind azon újítások, melyeket a' csinosodás a' nemzetek közzé hozott, 's mellyek annak esméreiteit mindig bővítik, ha bár néha erkölcsiségének

*) Ezt az olvasmányt érdekes, de történelmi becs és igazság dolgában meszerű közleményt *Dessewffy József* gf. (1771—1843) kézirat-gyűjteményéből egyik t. barátunk volt szives hozzájárulással beküldeni. Annak idejében megjelent *D. J.* szépirodalmi lapjának a *Minerva*-nak 1825-iki évfolyamában. *Toldy Ferenc* (Irod. tört. II. köt. 121-ik lapján) *Jaksics*-ot és a *Második* utazásban szereplő *Szabó* Názáriust afféle *Háry* János-alakoknak főszi, kik a kor divatos szélhámosai voltak. — Néh. *Szabó* Károly, a kolozsvári tud. egyetemnek volt nagy-hírű tanára, nemcsak hogy hitte azt a rokonságot, mely köztünk és a *Lebedia*-ból keletre szakadt, u. n. nagymagyarországi magyarok közt fenáll, de meg is volt győződve arról, hogy a kaukázusi cserkeszek, kik 1849-ben itt jártak s bennünk rokonokra ösmertek, a nagymagyarországi magyaroknak egyenes ágokon leszármazott ivadékaik, a mi testvéreink. A két tudós, *Toldy* S. és *Szabó* K. közül melyik jár közelebb a valósághoz, s nem-e szigorúan és tévesen itél *Toldy Jaksics*-ről, kinek öszintéségből *Dessewffy* nem kételkedett: annak elgondolását a t. olvasóra bizzuk. — Itt még csak azt jegyezzük meg, hogy az érdekes régiséget úgy adjuk, amint vettük: egy szó-, egy vonásnyi változtatás nélkül. Szerk.

mersberg Jenő, ki e határozatot ellenezte, felebbeszést jelentett be.

Ügyszólván az egész délelőttöt lefoglaló, unalmas, nagy vita multával, a d. u. folytatott közgyűlésen, üditőleg hatott a fizetésemelésre szóló vármegyei tisztviselők nevében *Horváth J. h.* főjegyző által fogalmazott és a belügyministerhez intézendő felirat olvasása. A szép feliratot egész terjedelmében ide igtatjuk:

Nagyméltóságú Minister Úr!

Legújabb időben a sajtó minden árnyalatai felkarolták a tisztviselők helyzetének javítására irányuló eszméket, sőt egyhangulag szánnyaltatják az örömteljes hirt, hogy a tisztviselők javadalmazásának kérdése immár az illetékes körök napirendjén a közel jövőben számíthat a megoldásra.

Vármegyénk közönsége, egyrészt közvetlen tudatában az okoknak és érveknek, melyek az eszmét, mint szoros értelemben elodázhatatlan államérdeket előtérbe léptették, — tapasztalva továbbá, hogy a magas kormány a törvényhatóságok ált. időnkint nyilvánuló nézeteket, a közvélemény leghitelesebb tolmácsát, komoly figyelemben részesíteni hajlandó volt: melegen karolta fel a vármegye állandó választmányának ez irányban hozzá intézett indítványát, s feliratot intézni határozta el, hogy ugyanazon elvek alapján melyek szerint az állami tisztviselők javadalmazása a magas kormány által célba vétetett, a vármegyék javadalmazását szabályozó 1883. XV. t. c. módosítása és a vármegyei tisztviselők fizetéseinek emelése iránt a törvényhozás képviselőháza elé mielőbb javaslatot terjeszteni kegyeskedjék.

Az elmúlt időben a közigazgatási tisztségek a vagyonos, magán és közjogilag egyaránt kiváltságos nemesi osztálynak ugynevezett „nobile officium”-a volt. A köztisztviség legfőbb jutalmát a közbizalomban találta fel, patriarkális feladatai inkább a hazafiság és erkölcsi kötelesség érzete, mint pozitív törvények parancsszavára töltöttek be.

Az átalakult viszonyok, az állami fejlődés azonban meghuzta a határvonalat, meddig terjedhetnek az állam aspirációi és minő tevékenységek azok, melyekre a közügyek intézése körül a honorációrok és önkormányzati testületekből különös jutalmazás nélkül számíthat és viszont mik azon igények, amelyeket a közigazgatás

szoros értelemben vett végrehajtó kezei szak-szerű és kizárólagos munkalkodást feltételező pályájuk díjazásául az állam irányában formálhatnak.

A vármegyéknek az 1883. XV. t. c. alapján alkotott szabályrendeleteiben megállapított tisztí javadalmazások a multtal szemben kétségtelen haladásnak tekinthetők, de nem felelnek meg a törvény keletkezése idejében volt és annálkevésbé a mai viszonyoknak, midőn a megélhetés minden pozíciói megdrágultak, nincsenek arányban a hasonrangu állami birói tisztségek javadalmazásaival és egyáltalán nem elegendők arra, hogy a köztisztviselők rangjához és társadalmi szerepköréhez illő megélhetéssel biztosítsák; hogy fontos és nehéz feladatukat az anyagi gondoktól függetlenül, lelkiismeretes és részrehajlatlan pontossággal teljesítsék.

Ugy hisszük, nem szükség ezen föltevésék igazságát konkrét adatokkal támogatni; nyilt dolog, hogy a magas kormány bölcsen felismerte azt, hiszen a munkaerők okszerű szaporítása és a munka illő jutalmazása minden irányból helyeselt egyik sarkpontját képezi közigazgatási reformművének, sőt megnyugtatóul szolgál, hogy egy analog eset alkalmával f. évi július 12-én kelt intézvényében sajnálatát fejezi ki, hogy „legjobb akarat” mellett sincs azon helyzetben, hogy az állampénztárból pótléket folyóvá tehessen; bátorodunk azonban hangsúlyozni azon nézetünket, hogy a tisztviselők korigényeinek megfelelő javadalmazása a közigazgatás birmely formától független állami szükségletnek tekintendő.

A megújult alkotmányos korszakban ugyan is a közigazgatás, közművelődés terén és általában az államélet minden vonalán tértfoglaló rohamos fejlődés újabb és újabb törvények és rendszabályokkal halmozta el közigazgatásunk anyagát.

Jelszavunk: a haladás, — párhuzamban a nyugati jogállamokkal.

Mind ezen alkotások gyakorlati értékének első feltétele, egy jól iskolázott, hivatásának magaslatán álló, a kor jelszavát, a törvények szellemét megértő tisztviselői kar; mely nélkül a törvény holt betű, írott malaszt, elzárt könyvtár.

Tapasztaljuk, hogy a haladás a haladás szép eszméjétől vezéreltetve, idegen intézményeket is kész jogrendszerébe átültetni; kövessük hát a művelt nemzetek példáját a tisztviselő

bércznek allyán, a' *Terek* és *Kóma* vizek' mentében, várakozásai beteljesedhetésének némely előjeleit, dobogó szívvvel már pillanthatta.

Am de itt gyuladott fel benne a' hazafiúi érzés, és azon kettőztetett tüzi indulat, hogy honfiához juthasson. De miként, micsoda módok által járulhatna a' független és minden egyéb népektől elválva élő Murzák (fejedelmek) eleibe? bezzeg sajt! itt a' fejkaparás! összehesztelt e' végett a' sok országokon járt, kelt, 's az orvosi tudományt is értő és gyakorló Orlayval, hogy éjjel egy ezen utolsóval esmeretségből levő Murzához mehessenek. A' legnagyobb vigyázással kellett ennek történni; azért mert ezen Murzák felette kegyetlenül bannak mind azon idegenekkel, a' kik házok' küszöbjein belépni merészlenek. Elvégezték tehát hogy czéljokat titkon vigyék ki; 's egy *Irredí* nevezetű*) mind Moszkva mind pedig Camasusi Magyar nyelven beszéllő Murzához, kit Orlay már egykor gyógyított volt, egy biztos kaulauz által magokat, minekutánna a' lehető bátorságot megszerzették, elvezettették. Ezen kegyes, független a' Moszkva határoktól 15 mértföldnyire lakó úri embert, eleinten csak magában találtak, de ez utóbb kipurancsolta Rabi-Szolgai-karát és cselédjeit lakásaikból, mellyeket itt Dom-nak, Gudnó-nak neveznek, ezeknek látásokra felette megörültek Magyarjaink, — s az öreg Murza leülvén egy négy lábú alacson karszékre, így szóllta meg a' két utazót: »Hát honnét, meddig, mi végre atyafiak? szabad a szóllás, nincs mitől tartani.»

*) Más Magyar Urak' nevei e' tájjon: Hegyi, Völgyi, Pataki, Vitéz, Nagy, Kiss stb. D-y.

dijazásának elveinél is, mely sine qua non^a ja, hogy hazánk a nyugati jogállamok fejlődésével lépést tarthasson, hogy közigazgatásának színvonalára emelkedjék.

Nem célunk ugyan a közigazgatás tudományos definíciójával foglalkozni, de talán nem tévedünk, ha széles értelemben véve azt mondjuk, hogy az mai nap azonos az állami jogrend és jólétének fogalmával, mely minden szervezetét átliktet. Sőt kétségtelen, hogy az állam küllentállási képessége is a belső orgánum egészséges, összhangzó működésén alapul.

Az európai koncert drága árakat szab a békének. Az áramlatok elől, melyek az állam jövedelmi forrásainak oroszán részét elsodorják, nehezen térhet ki monarhiánk is, melynek a nagyhatalmi elsőrang ugyancsak történelmi precíziója. De téves politikai irány volna azon föltevés, hogy bármily szervezett hadsereg az állam létfeltételeitől elvontan nagy célokat elérhet. Minden hadsereg tartaléka maga a nemzet, melyből erejét meríti és ha megtörik visszaszeresheti.

A hadviselés történeti leghitelesebb bizonyítékai a fontos szerepeknek, melyeket a hadseregek élelmezése, kiegészítése, közlekedési érdekei és válságos körülmények között a vezetett jogrend fentartása egy lelkes és hazafias tisztviselői karnak kijuttatnak.

Az állam fizikai törvényei szabják meg tehát, hogy a jó közigazgatás épen oly fontos hadászati, mint belügyi érdek.

Azon méltányosság mellett tehát, melylyel a vármegye közönsége tisztikarának sorsa iránt viseltetik, a kifejezett államecélok is indító okul szolgálhatnak, hogy ujjolag is a nagyméltóságú kormány figyelmében ajánljuk az eszmét, ami már a nemzet közvéleményében is gyökeret vert, hogy követeljük meg, amit a közérdek megkövetel, de adjuk meg a tisztviselőnek, a ni a tisztviselő.

Jól tudjuk mi azt, sőt érezzük a közterhek súlyát, mely a nemzet vállaira nehezedik, de reméljük, hogy bölcs állam-politika megtalálja az utakat és módokat, hogy nagyobb megterhelések nélkül találja meg az eszközöket, melyeket az állam egy szükségképeni, sőt produktív beruházása megkövetel. — Beszolgáltattuk a statisztikai adatokat a fölvetések igazolásául a törvényhozás és magas kormányhoz még 1889 évben 4943. sz. alatt intézett feliratukban, számszerűleg kimutattuk a differenciákat, melyek az ugyancsak szerényen dótált bírói és egyenrangú közigazgatási tisztségek díjazásai között léteznek, ezáltal megújítva terjesztjük Nagyméltóságod elé a kérelmet.

Méltóztassék a vármegyei tisztviselőknél a bírói karral egyenrangú javadalmazását a törvényhozás előtt kieszközölni.

Ezután egy sereg közs. szervezkedési, illetve tűzrendészeti státútum terjesztett elő, melyeknek egyrésze a tisztí főügyési jelentésekben foglalt vélemény elfogadásával törvényhatóságilag megerősített, más része módosított, harmadik része pedig átdolgozás végett az illető községek előljáróságának visszaadani rendeltetett.

Még több, leginkább községi érdekű ügy le tárgyalása után, főispán önméltósága az elnöki széklet *Matolay* Etele alispánnak átadván, a közgyűlés terméből éljenzések közt távozott.

Megeredett 'a' szókra lélekzetők 's *Orlay*, kevés jelentés után, Jaksicsot hagyja beszélni.

»Kegyelmes Hercegem! vagy minek is nevezem Méltóságodat? úgymond Jaksics, — jól értet az öreg Murza, de ezt mondá: »Néme'esen, Tótosan, habarva, sietve beszélsz édes öcsém!« így ejtven *Jédes Eetsém!* mert ezen Camasusi Magyarok, húzókássan beszélnek, mint a' Palóczok és Székelyek és így ejtik a, szókat: *cep* (ép) *sziep* (szép), *kiep* (kép), *keez* (kéz) *pook* (pók), *eük* (ük), *Kaar* (Kar), *Neej* (nő). *Jaksics*, már akár hogy a bajusztát nyálával simító öreg' nyelve' rendszabásait jól ki nem vehette, akár jól kimörmögött, daczos szavainak húzókásságát, ezen oda való Pavinitást, az első éjjel jól el nem értette, akár pedig szemérmes akadozásával az öreg' méltóságát tisztelte, de csak a második éjjel szállal kozhatott jól össze a' Murzával odajövetelének okáról, 's ezt mondá az Úr Gazda: »Ki vele, — nincs nállam semmi titkolódásnak helye. Mond meg a' mi sziveden, légy ember!« — »Uram, moad *Jaksics*, én ama Duna-Tiszai Magyar va gyok, 's felkeresni jöttem eldódeimnek székét, és ha beszélhetnék velek, tiszteletemet megadni őseink' maradékainak.« — »Jól tudom, Eetsém, vá laszolta a Murza, hogy a' ti szállástok hol van! de itt a' hazátok — *münk* is sok változást értünk, sok közöttünk a' *Pribék*, *Martallóts*! de áll füg getlenségünk, segít még ama Jehova, a' Magyarok' Istene. stbb! Hát mi a' baj? hozzánk, felénk, már nem is tartatok? Lemegy a' nap, meg feljön! Kimentek Apjaink, úkeink, bujdosnak, de elfogytak. Hát van e' még egy olly köztetek, a' ki emberül tudna szólni?« — Igy a' mint hallja Nagyságod, még nyekegünk, felele magát meg-

Kardos Mór dr. megyaszói, *Orbán* Barnabás dr. cseleji és *Weinberger* József dr. kir.-helmecci orvosok, az összes gyógytudományok tudorai-inak diplomái kihirdetettvén, — olvastatott a S.-A.-Ujhely főterén újjáépített és az 1809 iki nemesi fölkeléskor a győri csatában elvérzett inzurgensek emlékét örökítő oszlop átvételéről szóló küldött ségi jelentés, melynek tudomásul vétele után a rekonstruált emlék ünnepies átvételére vonatkozó indítvány mellőztetett*).

Végül főszámvevő előterjesztette N.-Mihály, K.-Helmeccz, Homonna, T.-Lucz, M.-Zombor, Kesznyéten, S.-Hidvég, H.-Kak, Berzék, Tállya, I.-Harkány, Mád, továbbá a v.-csemernyei, sókúti, b. olaszii, pazdicsi, m.-izségi, butkai, gálszécsi, vécei, papinai, szinnai, varannai, girincsi, e.-horvátii, rákóczi, málcza, sz.-keresztúri, velejte, b. ujlaki, petrahai, ladmazzi, vilyi, visnyói, ujhely-vidéki, ulicsi és koloniczai körjegyzőségek 1892. évi költségvetési előirányzatait, — Szőlőske, K.-Bári és K.-Helmeccz községek, úgyszintén a tőke-terebesi, szécs-keresztúri, bánóczi és czéki körjegyzőségek 1891. évi pótköltségvetéseit. Végezetül elintézték nyertek a következő községek és körjegyzőségek pénztárosi, illetve bírói záró számadásai: Bacskó (74—86), — n.-kövesdi körjegyzőség (89), — gál szécsi kj. (74—90), szentesi kj. (88, 89), — Berzék (90), — Sz. Polyánka (89), — a.-hrabóczi kj. (89), — sókúti kj. (90), szécs-keresztúri (89, 90), — Go'op (87—89), — Sajó-Hidvég (90), — Tarnóka (74—86), — V.-Csemernye (89), — Kiszte és Velejte (89), — Kásó (88, 89), — a.-bereczki kj. (87—89), — T.-Harkány (90), — szinnai kj. (86—87) — Gesztely (89), — T. Lucz (89), — n.-géresi kj. (90), — fuzesséri kj. (90), — V.-Ardó és Józsefalva (90), — H.-Németi (89), — nátafalusi kj. (87), — bélyi kj. (90), — vécei kj. (88), — Lasztóc (83), — Szerencs (90), — rákóczi kj. (89), — ulicsi kj. (89, 90), — Monok (89), — legényei kj. (88), — Megyaszó (89), — vécei kj. (89), Kiszte (88), — bélyi kj. (89), — T.-Harkány (89), — Kesznyéten (90) — B.-Keresztúr (87—89), — V.-Ujfalu (89, 90), — nátafalusi (kj. 88 és 90), — H.-Németi (87), — cigándi kj. (88—90), — szinnai kj. (88 és 90), — Gercsely (88, 89), — perbenyiki kj. (89), — nátafalusi kj. (89), — sztárinai kj. (88—89), — legényei kj. (90), — koloniczai kj. (89), K.-Helmeccz (86—89), — varannai kj. (89), — radi kj. (88—90), — czéki kj. (90), — havaji kj. (89), — izb.-radványi kj. (90), — n.-kemenczei kj. (90), — Tolcsva (89, 90), — K.-Csécs (88), — viravai (90) — Tarczal (88, 89), és S.-a.-Ujhely (88, 89); — mely községi költségvetési előirányzatok és községi zárószámadások, a számvevőség javaslatainak elfogadásával, törvényhatósági jóváhagyást nyertek.

A közgyűlés d. u. 5 órakor az elnöklő alispán megéljenzésével végződött.

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság f. hó 8-án tartott üléséről, közlendőink nagy száma miatt, ez alkalommal a szokottnál rövidebben referálunk. — Szeptember hó folyamán Amerikába vándorolt 236 egyén, visszajött 109. Zugi-kolákat újabban nem

*) Lapunk legközelebbi számában a győri csata lefolyásáról, egykorú tudósítások alapján, érdekes tárcával fogunk t. olvasóinknak szolgálni. Szerk.

hajtva *Jaksics*, nem merészelné dicsekedni magyarságunkkal.*

Két estve és a' harmadikán is (folytatja el beszéllését Jaksics) csak elcsillámlott mellettünk egy két ifjú, pártás és fokóts, piros, sugár Magyar tündér, még vacsorálnánk; de a negyedik éjjel az egész háznépe, a' keskeny, hosszú alacson asztalnál megjelent. Nem tudom, mond *Jaksics*, de az Édennek alakaihoz, a' Stámbuli Szerailhoz, vagy Hámhez. vagy inkább a' Magyar országzi Mezőségi, Heves, Pest, Nógrád, Bereg, Zemplin, Bihar vármegyei, Kunsági, Jászági, Debreczeni szép égekhez, hasonlítsam-é őket, vagy pedig elragadva szóljak a Caucasusi szépekről? midőn e virító, fejér, kerék, piros, sugár, magoska termetű, áldott Fejérnépeknek ékességei, tűzöll szeméi, kisajakú szájai eszembe otlenek. Ezen gyönyörű alakok tarosok, károsok, fejjök kerék, társaságok vidám, de csak néha beszéllő. Az ifiakat nappal elrejtett szobánkból, versent futni látam lovaikkal, fel, magára, hegyre, mezőre; Patlakokat, árkot ugratni. Láttam a' kurta ingű *Povriságot* is, paripákon sarkantyúzza repdesni — ingjeik, lábravalójok, teveször len és szöszből készültek;*) süvegjök mellett van ümögjök, vagy pipájok; 's hajók hátok' gerinczén lógott. A' Camasus alatt mindenféle gabona kétszer érik meg; teve, juh, bival, öszvér, ló, szamar, apró baromfi, marha, elév van 's szabadon legel. Házaiknak külső alkotta idomtalán, de belől csinos és festékes, vagy fejtített, kimeszelt — házi eszközök elég, de csak

*) Egy teveször inget is kapott *Jaksics*, melyet nekem testén Boros-Gerei lakásomban mutatott, — 's mivel akkor azelőtt 8 esztendővel — guta ütésben sinlődtem, aztat nekem ajándékozta. Birom mostan is. D - y.

találtak. — *Vajdacska* község bírája 1882. óta nem számolván, az érdekeltég folyamodására hivatalból történő megszámloltatását elrendelték s ennek 30 nap alatt leendő eszközzésére a járás főszolgabíróját, kinek a kir. pénzügyigazgatóság egy szakközvetet bocsát segítségére, utasították. — Az országos kisdédóvás ügyének felkarolása érdekében alkotott törvény végrehajtására vonatkozó ministeri intézvény, mely a kisdédóvók látogatására kötelezett gyermekek összeírásának ez év végeig leendő foganatosítását rendelte el, kellő intézkedések megtétele végett a főszolgabírónak kiadták. — A pénztári jövedelmek állásáról szóló főpénztárosi kimutatás és jelentés alapján felhívást kaptak a főszbirák, hogy a központi alapokat megillető hátralékos községi járandóságok szigorú behajtása iránt intézkedjenek. — Az árvaszéki elnök jelentéséből kellemesen győződött meg a közig. bizottság, hogy az előadók szeptember hó folyamán is igen szép tevékenységet fejtettek ki; dacára annak, hogy az ígtató-könyv szept. 30-án a mult év ugyanazon időpontjához mérten 3336 db. szaporulatot mutat az ügyforgalomban: a hátralék száma csekély 593 ugydarab. Elinézték az előadók szeptemberben 2496 ugydarabot, és pedig: *Karsa* Ferenc 492, — *Spilenberg* Barna 406, — *Pékáry* Gyula 398, — *Farkas* Dezső 400, — *Folányi* Gyula 464, — *Klimó* Menyhért 336 beadványt. — Az újhelyi j. főszolgabírója jelentette, hogy a difteritisz terjedése miatt Ujhelyben a kisdédóvó- és elemi iskolákat két hétre bezárta. — A főorvos jelentése szerint általában kielégítő a közegészség állapota — *Faludy* Lipót dr., t.-lúci körorvost, ki azért folyamodott, hogy Szerencsen lakhassék, kérelmével elutasították. A kir. belügyminister leirata alapján véleményezte a közig. bizottság, hogy a nagy-mihályi kozkórház igazgató főorvosának évi 300 ftos fizetése 200 fttal megjavíttassék. — A kir. kerületi fogház rablétszáma szeptemberben 214 volt, ebben elítelt 166, apadás száma: 8. — A királyi tanfelügyelő előterjesztése alapján a *Klein* Ábrahám gíglóczi zugiskola-tanítóza elsőfokúlag kirótt 20 ftnyi bírságot, felebeztés következtében, 100 fra emelték föl. — A kir. főmérnök indítványára elhatározták hogy a közmunkának természetben való ledolgozásától idegenkedő minimálistak fokozott költségére, Bodrogközbe a n.-mihályi alsó járásba a szalanczi, illetve koskóci bányákból fognak az útépitéshez követ szállíttatni s ebben az irányban tovább menő intézkedésekkel a vármegye alispánját megbízták. — A kir. kereskedelemügyi minister, az 1890 évi I. törvénycikk 21. §-ában biztosított jogánál fogva, kívánta, hogy a vármegyei ügyeket is intéző kir. államépítészeti hivatalnak évi dotációjához (5661 fthoz) 36% -al, vagyis 2060 ft 60 krral járuljon a vármegye s e hozzájárulás összegét az 1892. évi úti költségvetés szükségletei közé vegye föl. A rendelet visszavonása, illetve módosítása iránt, mely elviselhetetlen újabb terhet róna a vármegye közüti pénztárára, részletesen megokolt folterjesztést intéztek a ministerhez. — Sztropkó község az ottani póstahivatalnak állami kezelésbe történő átvételéért folyamodott. Partolással terjesztett föl. — A göröginyei póstahivatal kézbesítő kerületét ideiglenesen a homonnai és n.-dobrai posták kézbesítőkörébe osztották be; a sztáksini és n.-polenai postamesterségeket pedig ideiglenesen egyesítették. — A kozadók befizetésében megdöböntő hátramaradás van.

Folytatás a mellékleten.

otthonos kézi munka; — korsó, kancsó, edény ritka agyagból, és anyagból elég — valamint hójagos csupor, bögre, pohár, fazék, dézsa, sajtár és minden egyéb konyha eszköz. Rággel a' minden oldalon lecsörgő patakokra járnak a' leányok vizért, mosdani és labákat, mellyek igen szépek, mosni. A' Muszka és más Nemzetek főképen a' Menyecsckékre leskelődnek, hogy azokat elragadhassák.

Nem mulathatván tovább egy hétnél a' Camasusi magyaroknál, csak hallomásból tudhaták, hogy a' Camasus' hegye környékén, 300 mértföldnyi kiterjedésre, több mint hét millió*) ember, Mahomedánusokkal, Persákkal, Mógolokkal és más Nemzetekkel keverve Magyarul beszél. Elvárjuk ezen tudósítások hitelsségét *Körösi* Sandortól Nekem *Jaksics* csudálatosokat beszélt; — maga is sokat leirt, Pétervárában való visszajöttével, a' hol az oda örökségért ment *Csernovics* Ársza, és *Porubszky* János, ezen T. Ns, vmegye Tisztviselőivel találkozáván, ezekkel haza utnak indult. — Haza jövén, oláh ország felé való utazásában mindenétől megfosztatott, 's így elbúsulván, a' 1824-ik Esztben ismét utnak indult. — Nem tudom merre!**)

*) Itt *Jaksics* elvette a súlykot, mert 1820-ban, u. m. *Toldy*, az összes Kaukázia népessége négyszázezer főre tétetett. Szerk.

**) A kéziratban következik a *Második utazás*, melynek leírásából azonban csak nyolc sor van papírra téve s nem is *Jaksics*-ról de egy erdélyi származású, ferencendü missionáriusról, névszerint *Szabó* Nazáriusról szól. Egész terjedelmében feltalálható az *Athenaeum* c. folyóirat 1841-ik évfolyamának I. kötetében a 350 és köv. lapokon. Szerk.

Egyenes adóra befolyt szeptemberben: 108,540 ft 98 kr., a múlt évi szeptemberi eredményhez mérten most kevesebb 34,615 ft 25 1/2 krral; — hadmentességi díjra 4041 ft 22 kr, most kevesebb 3068 ft 48 krral. — Feltehetően, ha t. i. 15 nap alatt az eddiginél nagyobb tevékenységet nem tanúsítanak a közadók behajtása körül, a felelősséget kimondották: S. Patak, E. Bénye, Gesztely, Harkány, B. Keresztúr, B. Kisfalud, Szegilong, T. Lucz, Megyaszó, Monok, H. Németi, Szerencs, Talya, Tokaj, M. Zombor, Keszenyten, O. Liszka, Mad, V. Újfalu, N. Mihály, K. Helmeicz, Lelesz község bírái és jegyzői, — továbbá a b. olaszú, a petrahi, ujhely-vidéki, csanálói, agárdi, leleszi, v. csemernyei, viravai, nátafalusi, rakóczi, vécei, kövesdi, perbenyiki, radi, varannai, v. csemernyei, a. hrabóczi, n. doborai, kelcei, or. petróczi, göröginyei, koloniczai, m. laborezsi, izb. radványi, sztarinai, papinai, topolyovkai, ulicsi, bánóczi, fuzesséri, málczai, galszécsi, visnyói, sz. keresztúri, t. terebesi, trauczonfalusi, b. újlaki, ladmaczi, czéki, vejei, vilyi, bekecsi, ondi, e. horvátii, bélyi, a. bereczkii, cigándi, szentesi és n. géresi körjegyzők ellen. Eredménytelen várakozás esetén neveztek költségére állami adóvégrehajtókat fognak kiküldeni. *Román Lajos*, bekecsi körjegyzőt az állami adók kezelésében e követett rendtelenségeiért állásától felfüggesztették; az *Olcsváry M.* ellen beadott panaszos folyamodást pedig vizsgálat elrendelése végett az alispánhoz útasították. — *Bencsik István j.* főszolgabíró a Bodrogközön *Karos*-székhelyvel új csendőrs-állomás rendszeresítéséért folyamodott. Kérelmét pártolólaj terjesztették föl a kir. belügyministerhez. — Végül *Viszkai Mihály* és *V. Bodnár András* hadkötelesek kivételére engedelmet nyertek. — Az ülés d. e. 9-től d. u. 1-ig tartott.

Hivatalok vizsgálata. Főispán ömértósága e napokban megvizsgálta a n. mihályi, szerencsi és tokaji járási szolgabírói hivatalok ügyvitelét s pénzkezelését.

Az utadói kivételére ellen beaott felszólások elintézésére rendelt bizottság f. hó 9-én d. u. az az alispán elnöke alatt ülést tartott, mely alkalmommal, a főszámvevő által előterjesztett határozati javaslatok elfogadásával, huszonnégy rendbeli felszólalás nyert elintézt.

Hitelesítő ülés volt f. hó 10-én délután, amikor is a legtöbb tartott közg. bizottsági ülés határozatait tartalmazó jegyzőkönyvek hagyattak jóvá.

A vármegyei állandó közigazgatási bizottság elnökségéről főispán ömértósága, hivatkozva a sok teendőre, mely a közigazgatás terén idejét elfoglalja, leköszönvén, ömértóságának ebbeli elhatározását sajnálattal vette tudomásul a kir. kereskedelemügyi minister. — egyszersmind a távozó elnök ajánlatára a közigazd. bizottság új elnökévé *Mailath József* g. ömértóságát nevezte ki.

Vádindítvány. *Vicsmándy Ödön*, vármegyei főjegyző, ösmert fegyelmi ügyében a vizsgálat megtartatván, *Vékey Gedeon* tiszti főügyész e napokban nyújtotta be vádindítványt a közigazgatási bizottsághoz. A vádindítvány, mely a leg súlyosabb fegyelmi büntetés alkalmazását, vagyis a hivatalvesztés kimondását javasolja, nyolc nap alatt beadandó nyilatkozattal végett *Vicsmándy Ödön* főjegyzővel már közöltetett.

ZSINDELY ISTVÁN.

Folyó hó 5-én, hétfőn reggel 8 órakor, váratlan és megdöbbentő hír riasztotta fel a sárospataki főiskola tanári karát és ifjuságát, kik az új hét első reggelén megerősödvé, felülvé gyültek össze ismét az ős kollégium falai közé, hogy megkezdett szent munkájukat tovább folytassák. »Zsindely István meghalt! halva rogyott íróasztala alá!« — hangzott egyszerre, minden előkészítés és bevezetés nélkül a vészir és mint villámcsapás sújtott mindazokra, a kik csak hallották, s villámgyorsasággal terjedt szét mindenfelé. »Zsindely meghalt!« hallottuk újra, s elsápadva, megládkadva, fájdalmasan nyugtunk fel a gyászir halatára; a kétkedést, amelylyel a hirt fogadni szerettük volna, csakhamar elűzte a főiskola homlokzatán megjelent gyászlobogó, s mi a reményt feladva, e megfoghatatlan és megrázó valóság előtt állottunk. Még nincs félesztendeje, hogy főiskolánknak két tanárát temették el, gyorsan egymás után, alig egy heti időköz mulva, s egyiküket szintén hirtelenséggel, életerejének teljében egy pillanat alatt sújtotta le a halál, s most, oly rövid időköz mulva, ismét egy erős tölgyet sodrott ki közülünk a vihar, egy csapással törvén ketté annak hatalmas törzsét: óh hát hogy ne rendítene meg minket Istennek ez a látogatása, kiket eddig szinte elkényeztetett jóságával, midőn

18 év alatt egyetlenegy működő tanár sem halt meg Patakon.

A ki Zsindelyt látta, ismerte, méltán fogadhatta kétkedéssel a hirt; az ő elpusztíthatatlan életereje, vaseszsége, példátlan rendes életmódja, mértékletessége még csak árnyékát is visszatartotta annak a gondolatnak, hogy őt ily hamar fogják elveszteni. S megtörtént. Minden megelőző rosszullet, minden előkészítő gyöngékedés nélkül egy pillanat alatt meghalt; mint katoná a harcmezőn, ő íróasztala mellett halt meg. Mint rendesen, e reggelen is korán, 4 órakor kelt; utána nézett gazdaságának, betekintett a főiskolába, majd hivatalos ügyeket intézett el, irt egy előterjesztést a vármegyéhez, irt egy levelet, egy másikat már csak megkezdett... s akkor szölitották!

Zsindely István nem egyszerű tanára halt meg főiskolánknak, bár 32 évet megfutni a tanári pályán, s megfutni lankadatlan erővel, kiváló sikerrel: ez is egymagában méltóvá tenné őt kegyeletes elismerésünkre, — de ő több volt ennél; ő főiskolánknak a mennyiségteni és természetani tanszéknek reorganizálója s országszerte elismert magas fokra, tekintélyre emelője volt; ő főiskolánk gazdasági ügyeinek rendezője s bámulatos gondos vezetője volt; ő életével, tetteivel, példaadásával a lelkiismeretességnek, a kötelességteljesítésnek mintaképe, a rendnek szigorú felügyelője, a léhaságnak, könnyelműségnek irtója, ellensége volt; szóval a főiskolának valódi oszlopa, valódi bölcs vezére! Hogy mi volt családjának: azt ne kérdezzétek; tekintsetek meg a koporsó előtt álló megtört alakot, könyvekben már kiapadt szemével, s érezni fogjátok!

Mint tanárt tanítványai inkább tisztelték, mint szerették; kissé rideg, zárkózott modorával nem tudta magának egy csapással meghódítani a sziveket; s tanítványai közül sokan csak később, ha kikerültek az életbe, érezték, hogy mit bírnak benne; itt nagy részük előtt csak a pontos rendes, szinte katonai fegyelmet tartó s követelő tanár állott, s ezen külső vonások mellett gyakran feledték azt, hogy mily bámulatos világgal tudta őket bevezetni a felső mennyiségteni legmélyebb titkaiba, mily széles ismerettel, alapos tudományossággal tárgyalta a természetan elveit és eszméit; mily meggyőző volt magyarázataiban, mily szabatos meghatározásaiban, mily világos bizonyításaiban. A rendért, pontosságért, a kötelesség tiszteletben tartásáért sokan áldották később, akiknek ez eleinte nem tetszett; éber szemei minden léhaságot megláttak és ostromoztak. Mindenben az a puritan tisztaság, egyszerűség volt jellemvonása, s ez tette őt bizonyára nagygyá!

1885 január 27-én a főiskolai igazgató-tanács, tanári kar s tanulóifjuság egyszerű, de meleg ünnepéssel ülték meg tanári működésének 25-ik évfordulóját. Az igazgató-tanács nevében *Fejes István* főiskolai aligondnok, a főiskolai tanári kar nevében *Molnár Lajos* gimn. igazgató üdvözölték, átnyujtva neki *Zombory Emőd* rajztanár által festett arcképét; tanítványai aranytollal, este pedig fátylas-zenével tisztelték meg Zsindelyt a 25. év után is ifjú lélekkel, törhetetlen erővel folytatta működését; a munka eleme volt, a nélkül egy percig sem lehetett el. Tanári s főiskolai gazdasági választmányi elnöki teendői mellett ráért a tollat is forgatni, szaktudományát az irodalom terén is művelni. Ilyen művei: Népiskolai természetan, Mértan a I—IV osztály számára; Természetan alapvonalai a IV. osztály számára, Természetan a VII. és VIII. oszt. számára; Számtan a gimn. I—III. oszt. számára.

Született Pthrygüön, Szabolcs vármegyében 1828-ban. Iskoláit Sárospatakon végezte. Már mint diák kiemelkedett tanulótársai közül, s az ének-karnak precentorául választották. Majd tanári ajánlatára egy jönevű uri család gyermekei mellett, mint nevelő működött; 1848/49-ben ő is a névtelen hősök közé tartozott. Teológiai pályájának befejezése után előbb mint cserépi néptanító, később mint káplán, foglalkozott a tanítással. 1858—59-ben külföldön járt, a heidelbergi és göttingai egyetemen; utóbbi helyen *Szilády Áron*nal lépett jó barátságba. Visszatérvén tanulmányutjából, előbb tanítóképző majd gimnáziumi tanár lett, s itt működött haláláig, mint a mennyiség- és természetan tanára a VI. VII. és VIII. osztályban. Volt igazgató is; 1876 óta pedig, mint gazdasági választmányi elnök, a főiskola anyagi ügyeinek felügyeletét s vezetését vitte,

Halála úgy a főiskola körében, mint a városban és a vidéken, volt tanítványai és ismerősei körében, általános megdöbbenést és részvétet keltett. Tanártársai, tanítványai mind külön-gyászelentésben tudatták az elhunytával főiskolánkat ért nagy veszteséget. A család által kiadott gyászjelentés így szól: »Özv. Zsindely Istvánné, szül. Bálint Mária s gyermekei: István, főiskolai helyettes jogtanár, Mariska és Etelka, úgy a magunk, mint a nagyszámú rokonság nevében, mély fájdalommal tudatjuk, hogy Zsindely István, a hí férj, a páratlan jó apa, a sárospataki főgimnázium ren-

des tanára, a főiskolai gazdasági választmány elnöke, Zemplénvármegye bizottságának, Sárospatak városa képviselőtestületének tagja stb. f. hó 5-én, reggeli 8 órakor, munkás életének 63-ik, boldog házasságának 21-ik, tanarkodásának 32-ik esztendejében, szívveléletés következtében váratlanul és hirtelen elhunyt. Hült porait f. hó 7-én, délután 3 órakor helyeztük el a sárospataki reformátusok sírkertjébe elköltözött szerettei mellé. Áldás volt élete, áldott legyen emlékezete!«

Temetése a mondott időben, a főiskola udvaráról óriási közönség jelenlétében ment végbe, Ujhelyből is, a két főiskolai aligondnokon kívül, többen jelentek meg a végtisztességet neki megadni. Koporsóját számos koszoru borította. A főiskola gyászéneke után *Mitrovics Gyula* főiskolai lelkész mondott fölötté megható gyászbeszédet és imát. A főiskolától a temetőbe tanítványai fátylával kísérték a szeretett tanárt; kiinn a temetőben a tanári kar nevében *Molnár Lajos*, tanítványai nevében *Németh Kálmán* bucsuztak el tőle.

Emlékezete élni fog közöttünk, példája lekesíteni fog mindnyájunkat!

Rácz Lajos.

Hirek a nagyvilágból.

I. Károly, Württemberg királya, hosszas szenvedés után Stuttgartban f. hó 6-án meghalt. 1823. évi március 6-án született, 1846-ban vette nőül *Olga* nagyhercegnőt, *Miklós* cár leányát. Házassága magtalan maradt. Mikor a schleswig-holsteini kérdés miatt Poroszország és Ausztria között kiütött a háború, *Károly* király Poroszország ellen mozgósította hadseregét. A königgrätzi katasztrófa után mindaddig, amíg hadseregének java meg nem semmisült, *Károly* király hőiesen küzdött. — Évek óta már csak árnyék-király volt. A királyi koronát unokaöccse, *Vilmos* württembergi herceg, fogja örökölni, aki e néven Württemberg királyai sorában a második.

Sándor cár, pétervári legújabb hir szerint, e hó végén, Dániából visszautazóban, a berlini udvart meg fogja látogatni. Ugyanakkor *Giers* orosz kü. ügyminister is Berlinbe érkezik.

Oroszországban az éhínség borzasztó arányokat öltött. Bakerben és környékén több ezer paraszt halt meg éhen. Hasonló jelentések érkeznek más kerületekből is.

A rosentáli bombamerénylet tettesei a rendőrség még mindezeideig nem bírtalálni, jól lehet, hogy a helytartótanács 10,000 ftos díjat tűzött ki a bűnösök fejére.

Az orosz cár, mint Bécsből jelentik, sajátkezűleg irt, melegšanu levelet intézett Öfelségéhez s üdvözli, hogy a rosentáli merényletből szerencsésen kimenekült. *Lobanov* herceg, orosz nagykövet, f. hó 7-én nyújtotta át uralkodónknak a c. r. levelét.

Parnell, az írek hatalmas politikai vezére, Londonból jött távirati jelentés szerint, tüdőgyulladás következtében f. hó 7-én váratlanul elhunyt. Az angol közvélemény Parnellt »Irország koronázatlan királyá«-nak nevezte el.

Hirek az országból.

Öielsége a király, *Paar Ede* gróf főhadsegéd kíséretében, zergevadászatokra Stájerországba utazott.

A közös ügyek tárgyalására hivatott országos bizottságot Bécsbe november 9-ikére fogják összehívni.

A mérsékelt ellenzéki párt »nemzeti szabad-elvű párt«-ta készül átszervezkenni. *Apponyi Albert* gróf pártvezér és törzskara az erdélyi részeket szemelték ki az országos szabadelvű párt-tal vivandó politikai küzdelem színteréül.

Az 1892 évre szóló állami költségvetés javaslata, melyet *Wekerle Sándor* dr. kir. pénzügyminister a képviselőház elé f. hó 7-én nyújtott be részletesen tájékoztató beszéd kíséretében, általános megnyugtatóst szült. A költségvetés 395 millió kiadást helyez kilátásba és 12,995 fttal több bevételt, vagyis fölösleget ígér, — dacára annak, hogy a közös hadsereg igényei öt millióval, a honvédségé egy millióval többé kerülnek 1892-ben, mint kerültek 1891-ben. Az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozására 1,125,000 ft van szánva.

Az 1890. évi állami zárószámadás, melyet *Szapáry Gyula* g. f. ministerelnök szintén az okt. 7-iki ülésben terjesztett a képviselőház elé, fényes eredményt tüntet elő. A magyar állam tényleges bevétele volt a múlt évben: 384 957,217 ft, a tényleges kiadás volt 365,450,290 ft s így maradvány az állam kincstárában: 19,506,927 ft. — A magyar pénzügyministerium aranykészletét pénzügyi körökben 25—30 millióra becsülik.

Révész Bálint, a tiszántúli ev. ref. egyházkerületnek hires püspöke, a főrendiház tagja s a legnépszerűbb főpapok egyike, Debreczenben f. hó 8-án elhunyt.

Különlék.

(Őfelsége névnapján) f. hó 4-én, d. e. 10 órakor a r. k. templomban nagymise volt. Igen nagyszámú és díszes közönség töltötte meg a padsorokat. Képviselet volt a vármegye, a város, a lovas katonaság, kir. honvédség tisztikara, az állami hivatalok tisztai személyzete, a tanintézetek és hitfelekezeti elöljáróságai s ott volt teljes számban a mindkét nembeli r. k. vallású tanulósg. A nagymise, melyet *Prámer* Alajos prépost-plébános mondott három papos segédlettel, *Te Deum*-mal kezdődött. Míse alatt a főgimnáziumi ifjuság énnekkara gyönyörű darabokat adott elő t. *Fekete* Fidéll k. r. tanár dirigálása és *Krafcsik* Ferenc r. k. kántor pompás orgonakiséréte mellett. Míse végén a *Himnusz*-t énekelték.

(Legfelsőbb adomány.) Őfelsége, a király, kabinetirodája útján *Antolik* Róza szelepkai lakos részére 15 ftnyi, — *Chyra* Ágostonné ulicsi lakos részére 20 ftnyi, — *Sztricsák* János novoszedliczei lakos részére 15 ftnyi kegyes adományt küldött.

(Kinevezés.) A kir. kereskedelemügyi miniszter *Pfeiffer* Gyula kir. államvasuti mérnököt S.-a-Ujhelyben kir. főmérnöké nevezte ki. Fogadja baráti őszinte gratulációkat!

(Városi ügyek.) A képviselőtestületnek folyó hó 3-án tartott közgyűlésében a helybeli gimnáziumnak főgimnáziummá fejlesztése ügyében, a nm. vallás és közoktatásügyi m. kir. ministeriummal megkötendő szerződés pontjainak megállapítása iránt a Dókus Gyula főszolgabíró elnöklété alatt kiküldött bizottságnak jelentése tárgyalás alá vétetvén, a bizottság nevében *Pataky* Miklós jegyző előadta a szerződési pontozatok tervezetét, melyek kevés módosítással következőkben fogadtattak el: a) az építkezési költségekre a közönség által aláírt 26000 forintot kötelezte magát a városi képviselőtestület három egyenlő részletben a kijelölendő adóhivatalnál 1892. július 18-ig hiánytalanul ki fizetni; ezzel szemben fentartotta magának azt a jogot, hogy ha netalán idők multával a főgimnázium beszüntetnének, az épületek akkori értékéből a 26000 forintnak megfelelő arányösszeget követelhesse, mely összeg külön alapként lesz kezelendő és csak s.-a.-ujhelyi nevelési és oktatási célokra lesz fordítható; b) az évi fentartási költségekhez felajánlott 3000 ft három egyenlő részletben a s.-a.-ujhelyi m. kir. adóhivatalba fizettetik; mennyiben pedig a tanulók létszámának felszaporodása által a főgimnázium fentartása a fizetett tandíjakból eszközölhető lesz, vagy pedig egyesek magán alapítványai, esetleg adományaiból biztosítva lesz: a város közönsége jogot formál a hozzájárulási összegnek egészben vagy részben való leszállítása iránt a ministeriummal tárgyalásokba bocsátkozni; c) a folyó tanév fenntartási költségei iránt a város a kegyes tanítórend kormányával külön szerződés, azon pontozatok ez alkalommal érintetlenül hagyatnak; d) kegyuri jogokat a város közönsége magának fen nem tart; e) a főgimnázium jó hírnevének fenntartása s a tanítás eredményének biztosítása tekintetéből a kegyes tanítórend által az intézetnél csak képesített rendes tanárok alkalmazhatók. Ezek kapcsán felkérte határozatott a ministerium, hogy az építkezést mielőbb fogantatba vétetni s azt akként folytatni méltóztassék, hogy a jövő 1892. évi szept. 1-ére már az új épület is készen legyen.

(Az időjárás) e héten a milyen gorombán kezdte, olyan nyájasan végezte. Már-már belé kényszeredtünk a téli kabátba s jól esett a fűtött szoba is, mikor, nagy örömmel, jött a barátságos napsgár, s 26—28 fokos erejével ismét prolongálta a nyári idők lejárt váltóját. Hanem azért éjjelenként a dér már hegyen-völgyön bejelentette, hogy nem sokára mégis csak a tél lesz majd az ur. Ez erdőségek zöld bársonyán citromsárga és cinóber piros tolytok támadtak, a hedera haragos sötétje, mintha varázskéz nyultak volna hozzá, átváltozott vérvörössé. Az egész természet a haldoklás pirja ömlik el. »Hidgeden fuj az őszi szél — sárgulva hull a falevél.«

(Hangverseny.) *Liedl* Ferenc, hegedűművész, *Polanyi* Elemér szíves közreműködésével S.-a.-Ujhelyben, a vármegyeháza nagytermében, f. hó 15-én hangversenyt rendez. A zongora-kíséreteket *Mátray* Ödön dr. volt szíves elvállalni. S.-a.-Ujhely és vidéke műpártoló közönségének pártfogó figyelmét az élvezetes művésztetre mi is szívesen felhívjuk.

(A difteritisz) ijesztő arányokat kezd ölteni városunkban. Az iskolákat bezárták s a széjjel rebent apróság, ha majd ismét egybesereglik, nem fog oly számban találkozni, mint a milyenben elbucsuzott. Naponkint 2—3 gyermeket ragad el szülei karjából az irgalmatlan halál. Akik tehetik, meneksenek kis gyermekeikkel a vidékre, hol nem dézsmálja számukat a halál.

(Büvész-előadás.) *Anatelli* büvész, f. hó 6-án és 7-én a városi színházban előadást tartott. A szemfényvesztő produkciókat, mint hallottuk, mindakétszer nagy közönség nézte végig. (E. Kovács Gyula elsőrangú színművész pedig pár hét előtt üres ház előtt játszott. Idők jele!)

(Veszteglő utasok.) E napokban történt, hogy a Budapest felől Ujhelybe érkező vonat S.-Patak közelében, az utasok nagy ijedelmére a nyílt pályán

hirtelen megállt, mert a mozdony felmondotta a szolgálatot. Az utas népséget nagy késedelemmel érkezett segédmozdony szállította be Ujhelybe.

(A »Zemplén« 1892 évi képes naptára) közérdekű és gazdag tartalommal e hó végeig okvetlenül kikerül a sajtó alól. Megjelenését az a körülmény késlelteti, hogy vármegyénkben megüresedett bizottsági tagokat f. hó 22 én fogják választással betölteni s még az új bizottsági tagokat is felfogjuk venni a naptár hivatalos részébe.

(Tűzek.) Sárospatakon, ma egy hete, a reggeli órákban, tűz ütött ki, mely alkalommal tizenegy ház égett le. Az okozott kár 12000 ftra rug. A tűz ott, hol a gyuladás történt, akként keletkezett, hogy az előtte való nap lekvárt főztek s elmulasztották lekvárfőzés után a parazsát gondosan beoltani. — Ujhelyben is megkondult f. hó 8-án, éjjeli 1 órakor, a vészharang. A Hecksén, a Deutsch Májér által lakott vásári bódé gyúladt ki, melyet azonban a helyszínen termelt tűzoltószolgák és rendőrök, minden komolyabb következtetés nélkül, beoltottak. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. — Tegnap viradólág két tüze-et zavarta meg a város éjjeli nyugalmát. Éjjel 11-kor egy vásáros butyka égett le, mégpedig gyújtás következtében. — Éjfélok *Dankó* Péternek a Kazinczy-utcában álló háza gyuladt ki. Szerencse, hogy teljes szécsend volt, különben óriási nagygyá nőhetne volna ki magát a veszedelem. A kár így is nagy, mert a padláson felhalmozott életnemű, takarmány-ügyszintén az udvaron hántásra váró csöves kukorica porrá égett. Mint sejtik, a tűz a kukorica hántással foglalkozó cseléd-nép gondatlanságából keletkezett. Biztosítva nem volt semmi, a szerencsétlenül járt tulajdonos kára 3—4000 ftra rug. — Tegnap d. e. 9 kor ismét tüzet jeleztek a félrevert harangok. *Szkala* Károlynak a Pusztá utcán lévő háza állott lángban. A meglehetősen erővel fújó szél megszire elhordta az égő zindelyzet szikráit, de szerencsére sikerült a tüzet lokalizálni. Ugy mondják, hogy a rossz állapotban lévő kéménytől gyuladt ki a ház.

(Tolvaj asszony.) Velyacki Mária Ujhelyben a zsidó ünnepek alatt Stark Móríc kereskedő házában kelt munkát. Míg a háziak távol voltak, élve a kínálkozó alkalommal, jó csomó ruhaneműt összeszedett és azzal ellátott, de célhoz nem jutott, mert a rendőrség elfogta és a bíróságnak átadta.

(Gyilkos lokomotívok) S.-Patakon f. hó 4-én este az Ujhelyből jövő vonat a váltóór, szolgálatát közben, elítötte s egyik karját elszakította. Habár a szerencsétlen embert mozdonyon rögtön beszállították Ujhelybe s a közokrházban ápolás alá vették, a nagy vérvesztés következtében meghalt. A szerencsétlenség történetét úgy magyarázzák, hogy az ór, kimerülve az igen terhes szolgálatától, a váltó mellett elszunnyadhatott, karját álm közben a sinre nyújtóztathatta s úgy metszette le a mozdony kereke. Terhelése a mozdonyvezető felelősség: majd a vizsgálat fogja kideríteni. — Homonnáról írják: Lyubisén f. hó 4-én bucsu lévén, este nyolc óra után *Sitko* György, t.-krivai lakos, ittas állapotban hazafelé indult s rövidebb utul a vaspályatestet választotta, ahol Hankócz község alatt, valószínűleg elaludván, az éjjeli vonat elgázolta. Behozták a szerencsétlen Homonnára, hol a közokrházban jobb lábát és kezét levágták. A nyomorékká vált 28 éves férfi most élet halál közt lebeg.

(Öngyilkos csendőr.) *Kovács* Kelemen, gesztelyi őrsbeli csendőr, a Gesztely mellett fekvő *Kemely* erdőben szolgálati fegyverével folyó hó 5-én föbelötte magát. A járási szolgabíróból, a szakasparancsnokból, a körorvosból a községi jegyző és az őrsbeli őrmesterből alakult bizottság konstataulta, hogy a lövés rögtönös halált okozott. Csaknem minden kétséget kizárólag a szerencsétlen azért lett öngyilkos, mert szolgálat közben korcsmázott, emiatt a rendes időre már nem tudott bevonulni az őrsre, és így a büntetéstől való félelem készítette az öngyilkosságra. Minthogy a h.-németii r. k. lelkész, kinek hívei sorába tartozott, megtagadta az egyházi szertartást és temetést, a szánalomra méltó *Kovács* Kelemennek csendőrtársai a temető árkában ástak sírt s rövid imát mondva, ök maguk hantolták el koporsóját.

(Iskola felavatás) A bánóci ev. ref. iskolát, melyet *Hönsch* Dezső királyi főmérnök terve szerint *Bujdos* István n.-mihályi építőmester emelt, f. hó 4-én avatták föl ünnepiesen és adták át kulturális céljának. A helybeli intelligencia és a nagyszámú hallgató közönség jelenlétében — írja tudósítónk — alkalmi beszédet a templomban *Hutka* József ev. ref. lelkész, az iskola mellett pedig *Málca* kitűnő papja *Böszörményi* Károly, a jeles szónok, mondott. Az iskola építés 1686 ft 24 krba került. Ebből az összegből 1100 ftot a minden kulturális cél iránt nemes érzékkel bír s fenkölt gondolkozású egyházi főgondnok, *Kazinczy* Artúr, berettői lakos, fedezett. Az építés többi költségét az egyháztagok fizették. A nemeszívű adakozókat hosszú és boldog élettel áldja meg a magyarok istene!

(Toldy László dr.) Budapest főváros főlevéltárosa, mint a *Törvényhatósági Naptár* szerkesztője, lapunk útján kéri fel mindazokat a hatóságokat,

melyek töle a *Törvényhatósági Naptár* 1892-iki folyamára vonatkozó kérdőíveket kaptak, de eddig továbbá pénzintézeteket, részvénytársaságokat stb., be nem küldötték, hogy azokat az ő nevére (Budapest, IV. ker. Lipót utca) mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

(Szentgyörgyi Vilmos) üzletében egy jó csatládból való s a gimnáziumnak 4 osztályát végzett fju gyakornokul fövetetik.

Irodalom.

»Kossuth Lajos kéme« cím alatt Székely Aladár, mint e mű kiadója, egy új regény első 4 füzetét küldte meg nekünk. Csak futólag olvasva is át e lapokat, úgy találjuk, hogy e regény még várakozásunknál is érdekesebb, lebilincselőbb. Rendkívül érdekesek és megbecsülhetetlen értékűek benne a nagy számban előforduló oly részletek, melyek még mai napig a nyilvánosság elé nem került történeti adatokat világítanak meg, mely adatok Kossuth Lajos női kémének naplójából vétetvén, szakavatott, páratlanul ügyes feldolgozást nyertek Szathmáry Jenő, az ismert tollú író által. Oly titkok tárulnak fel előttünk, regényes előadás fényében, melyek csakis oly beavatott egyéntől származhattak, ki azokat a dicső napok tüzeiben és az események árjában gyűjtötte. Ez a regény nem muló becsú olvasmány, — maradandó emléke lesz ez minden magyar embernek, ki mindazt, a mi Kossuth Lajosra vonatkozik, ugysis szent evangélium gyanánt fogadja. Az egyes füzetek ára csak 10 krajcár és minden könyvkereskedőnél, valamint könyvgyűnőknél kaphatók. Figyelmeztetjük olvasóinkat, arra is hogy csak a jelen, Szathmáry Jenő által írt regényt vegyék és olvassák, mert a »Kossuth Lajos kéme« című, Székely Aladár által kiadott regény, a nagy számúztott kéme által vezetett napló alapján készült. — ilyen napló pedig csak egy volt az egész világban.

Felhívás előfizetésre. Boldogult atyám, Emődy Dániel sárospataki jogtanár, 28 évi tanári működésének emlékeül. A magyar magánjog tankönyvét kívánom közrebocsátani, ugys, amint azt a megboldogult évekkel ezelőtt sajtó alá rendezni kezdte, aminek befejezésére azonban már ideje nem volt. — Ezzel eleget akarok tenni egy nagyon régen hangzatosított óhajnak, igéretnek és az ezen alapuló kötelezettségnek is. — Remélni merem, hogy a jogász közönség, a tanfőriak, a joghallgató ifjuság, különösen pedig az elköltözöttnek volt tanítványai, törekvésben támogatni fognak s a mű megjelenését lehetővé teszik. — Ezen reményben bocsátom ki a jelen felhívást. — A magyar magánjog tankönyve már sajtó alatt van s két részletben fog kiadani. — A bevezetés, általános rész és a vagyonjog fogják képezni az I. kötetet, míg a II. kötet, a kötelmi, családi és örökösödési jogot tartalmazandja. — Az első kötet 1891. évi december hó 15-én, a második kötet pedig 1892. évi ápril hó 1-én minden esetre postára adatik. — Az egész munka ára 5 ft, amelyet posta utalványon kérek címre megküldeni. — Azon pályatársaimat, akik annak idején a munka kiadására összeállottak, felkérem, hogy a mű megküldhetése céljából, lakásukat velem közölni sziveskedjenek. Sátor-alja-Ujhely, 1891. okt. hó. *Emődy Béla*, kir. törvényszéki bíró

Egyesületi és társas élet. Nyilvános nyugtázás.

VI. kimutatás.

A főgimnázium építkezési költségeinek fedezésére a mult héten következő befizetések eszközöltettek: *Romancsák* András 5 ft, *Hlavathy* Elek 10 ft, *Dókus* Gyula 30 ft, *Szöllösi* Gyula 100 ft, *Valler* Leopold 5 ft. Képes Gyula 30 ft, *Malátsik* József 35 ft, *Reichard* Mór és fia 20 ft, *Kormos* Armin 3 ft, *Molnár* Béla dr. 100 ft. Összesen: 338 ft. I.—VI. kimutatás főösszege: **3774 ft 68 kr.**

A kegyes adományozók fogadják hálás köszönetünket.

S.-a.-Ujhely város elöljárósága nevében 1891. évi október 9 én.

Pataky Miklós,
v. jegyző.

Ujfalussy Endre,
főbíró.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Kedves kötelességet vélek teljesíteni, hogy egyházam nevében itt a nyilvánosság előtt köszönetet mondjak a bánóci ev. ref. új iskola felépítése és megnyitása alkalmából *Nemes* Lajos kir. tanfelügyelő úr öngyagságának, ki minket becses tanácsával támogatott; *Hönsch* Dezső kir. főmérnök urnak a terv s költségvetés ingyen elkészítőjének; *Sulyóvszky* István n.-mihályi ügyvédő urnak, ki az árlejtést a helyszínen eszközölte s az építésre vonatkozó szerződést nevünkben szintén ingyenesen szerkesztette meg; *Füzesbényi* Tamás n.-mihályi járási főszolgabíró urnak, aki, mint mindenkor ugy a jelen alkalommal is, szíves segítséggel nyújtott segédkezet az építésnél előfordult nehézségeknek gyors és pontos elhárításában; végül *Kolonay* Tamás bánóci körjegyző urnak, ki az állásával járó erkölcsi kötelességnek szintén híven megfelelt.

Okulással, különösen az építkező falusi testületek számára, felemlitem még, hogy egyházközségünk ezelőtt 9 évvel teljesen új iskolát épített, de kontároka bizván az építést, ezek, mert a kellő felügyelet is hiányzott, egyfelől minden terv nélkül, másfelől oly slendriánul építettek, hogy 4 évi fennálás után a falak repedezni kezdtek, most, a kilencedik évben pedig egy fal, bár vagy 100 ftrba került a javítás, kidőlni készült; de nem is állhatott sokáig, mikor vadvizet talajon a legmélyebb méretű alap 50 cm. volt, a falak mésznélkül sárral voltak összetákolva. De hát akkor más emberek állottak az ügyek élén!

Kelt Báncon 1891. okt. 7-én

A tek. szerkesztő urnak

őszinte tisztelője:

Hutka József,
ev. ref. lelkész.

CSARNOK,

Csendes éjjel...

Csendes éjjel, teli hold...
Szeretsz babám? nosza, mondd!
Ha nem szeretsz, ugy is jó...
Közel ide a nagy tó;...

De ha szeretsz, — az is jó,
Közel ide a nagy tó;
Nagy tó partján kis házam,
Abban tartjuk a nászam.

Hegyí Ödön.

Csataképek.

(Részletek a „Szabadságharc emlékeinek” kiállításából.)
Sok jelenet maradt megörökítve nemcsak írásban, de képen is a dicső napokból. Megannyi emlék, melyeket a kegyelet híven őriz.

A nagy érdekű kiállításon, mely a szabadságharc emlékeit összegyűjtve, méltó zárandok helye egy a főváros hazafias népének, mint a fővárosban megforduló minden vidékinek, kiváló helyet foglalnak el a csataképek.

Számos egykorú festmény, domborművü kép, metszet és rajz örökíti meg a szabadságharc csatajeleneteit. Történelmi érdekű emléktárgyak ezek mind.

Megelevenednek szemünk előtt a bevezető harcok, melyeket vérkeresztségekben még nem részesült honvédeink vívtak a rácokkal, 1848. július 11-én kapták a szerbek az első leckét Versecznél, hol vad futásban kerestek menedéket. E csataképhez sorakozik a rác Knicen tábornok és seregének egy domborművü, mint színezett képe, melyek a római sáncoknál állást foglalt pártütők táborát ábrázolják nagy hűséggel. Meg van örökítve az 1849. június 7-iki csata is a római sáncoknál, mely egyike volt a legvéresebbeknek.

Az 1848. dec. 30-án vívott moórni csata főbb részleteit ábrázolják könyomatu s színes rajzok. A reánk végzetes kimenetelű csatát Perczel Mór tábornok 5620 emberrel és 24 ágyúval vívta *Fellasiich* 16000 embere és 52 ágyúja ellen. Azonfelül az ellenség készületlenül lepte meg a magyar sereget. »Moórni is hősiessen harcoltak a mieink — mondá a napokban a kiállításon *Klapka* tábornok — csak hogy kevesen voltak.«

Egész sorozata a képnek tünteti fel *Schlick* osztrák tábornok téli hadjáratának részleteit. A verpeléti, tarzali stb. ütközetek sokszorosan megvannak örökítve, persze német forrásból. Ugy látszik *Schlich* valódi reklam generális volt, ki nem késett az utóvilág számára különböző harci pozitúrákban hátrahagyni arcát, most az bizonyos, hogy az ő alakja hűen van mindenütt fényképezve.

Az erdélyi oláhok kegyetlenkedését Szeremley rajza után a magyar emigránsok által kiadott s a *salatnai vérfürdőt* ábrázoló képe tükrözi vissza, 1848. október 24-én mérszárolták le a feldühödött oláhok 640. zalatnai menekülő lakost. Ez igen ritka kép, miután a német kormány minden példányt megsemmisített, melyet csak megkaparíthatott.

Bem erdélyi hadjárata sem maradt megörökítetlenül. Győzelmes vonulása közben Kolozsvár felé megtámadatván, a támadást visszaveri s eközben esik el Géremb osztrák alezredes, mely jelenet képen látható. Az 1849. márc. 2-án vívott győzelmes *medgyesi* ütközet, Nagy-szeben ostroma és bevételé Bem által, szép rajzok. Megragadó szépségű s pompás kiviteli olajnyomat »Bem a piskii hidon.« Itt vívták honvédeink a leghősiesebb kitarással küzdelmüket 1849. febr. 4-én. Reggel 8 óraker kezdődött a csata, melyben *Puchner* vezérlete alatt 11,000 osztrák katona 40 ágyúval harcolt Bem 7700 embere és 28 ágyúja ellen. Délutáni 4 óraker már futásnak kezdtek eredni honvédeink, de Bem szava, ki megállásra bírja őket a Sztrigy felett elvezető hidnál s ki felkiált: ha e hid elveszett, Erdély is elveszett, újra támadásra vezeti őket. És mire beállott az alkony a császárai teljesen visszavonultak.

Az 1849. február 5-én vívott *branyiszközi* ütközet a szabadságharc egyik legfényesebb fegyverténye s gyönyörűen van festve és adva. Görgei maga írja: »Branyiszkót megrohanni, akkor annyit tett, mint a bikát szarván ragadni.« De seregére nézve a branyiszközi harcot a »lenni és nem lenni« kérdésének tartá, mert mögötte is ellenség állt, előtte pedig *Schlick* egy megedzett és bátor hadsereg élén. A feladat hősiessen lón megoldva, *Guyon* ezredes vezérlete alatt a turóczi és zolyomi zászlóalj vakmerő elszántsággal verték ki állásaikból az ellenséget. Egykorú festmény örökíti a fényes harci jelenetet.

Nagyértékű, szép festmény, mely azon jelenetet ábrázolja, midőn a vörössapkások Szolnoknál halálmegvetéssel rohannak a gyilkos ágyutüzbe és szuronyrohammal foglalják el az osztrák ágyukat.

A tápió-bicskei, kápolnai stb. csaták részletei szintén láthatók. Gyönyörű kép a *szolnoki ütközet* rajza, melyet Szeremley képe után a magyar emigránsok adtak ki.

A *Komárom* vára körül vívott harcok s a

vár ostroma is számos képen van bemutatva. *Budavár* ostromát és bevételét szintén számos képen látjuk. Nagyon sikerült nagy olajfestmény és nagy könyomatu hű kép ábrázolják Budavár bevételét. Henczi osztrák tábornok megsebesülése is fel van tüntetve.

Rajzban látható a *győri* csata is, melyben az ifjuság is résztvett.

Az orosz hadsereg felvonulását, táborozásukat is örökítik rajzok.

Egész csoport kép adja vissza a világo si fegyverletétel szomorú jeleneteit.

Ime! mennyi sok megtekintésre méltó drága emlék, melyek visszavarázsolják szemünk elé elmult idők nagy eseményeit.

E szűk csarnokkeretben csak futólagos, szűk vonásokban sorolhattam fel egyes kikapott részleteket. Az e nemből is szerfelett gazdag, rendkívül érdekes kiállítás megtekintése eléghetheti csak ki a tudnivalótyót és érdeklődőt.

Sarkady Elemér.

GONDOLATOK.

A nő nem mindig boldog azzal, akit szeret, de mindig bo'dogtalan azzal, akit nem szeret.

Claude Tillier

Az asszonyoknál minden csupa szív, még a fej is.

Jean Paul

A nő valódi jellemét nem fogod megismerni addig, míg szeret.

*

Addig marad az ember fiatal, míg elhagyott és boldogtalan. Az örök vágy örök ifjuságot jelent.

Hammerling

A roz írás egy neme a megvetésnek: azt mutatja, hogy többre becsüli az illető a saját idejét, mint a másokét.

Gröte

Szerencsével birni a nőknél, az semmi; egy nő birtokában boldognak érezni magát: az minden!

Maximilian Bern

HIVATALOS RÉSZ.

2274/91. k. i. sz. *A nagymihályi j. szolgabirájától.*

Pályázati hirdetmény.

Zemplémmegye nagy-mihályi járásában a málcái körorvosi állomás, melyhez Málca, Hegyi, Kis-Ráska, Nagy-Ráska, Nézpest, Márk, Abara, Petrik, Laszony, Berettó, Falkus, Kácsánd, Butka, Gataly, Dubróka, Szelepka, Szalók és Deregyő 11,483 lelket számláló községek tartoznak lemondás folytán megüresedvén annak választás utján leendő betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állomás 500 ft évi fizetés, 250 ft fuvar-átalány és szabályrendelethez megállapított gyógykezelési járulékokból álló javadalommal van egybekötve.

Felhívattak a pályázni szándékozók, hogy az 1876. évi XIV. tcikben körülírt minősítvényeket igazoló kérvényeiket alulírott főszolgabíróhoz f. 1891. évi november 2-ig bezárólag annál inkább adják be, mert később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A körorvosi választás f. 1891. évi november 3-án d. e. 10 óraker Málczán, a kör székhelyén, a rom. kath. iskolában fog megejtetni.

Nagy-Mihály, 1891. október 1.

Füzesséry Tamás főszolgabíró

3988 I. sz.

A tokaji j. főszolgabirájától.

Körzés.

Tokaj város határában f. hó 22-én három darab tehér szörü 2 évesnek látszó, bal-fán L. F. bélyegü. és egy darab fehér szörü 1 és fél évesnek látszó D. bélyegü ökörtinó bitangységben találatván behajtatott s megörzés végett a városi csordásnak átadatott.

Fenti körülményt tisztelettel közlöm azzal, hogy azt a »Zemplén« legközelebbi számába közzé tenni sziveskedjék.

Tokaj, 1891. szept. hó 25-én.

Füzesséry Ödön, főszolgabíró.

33750, 33751, 35918, 36437, 36682 37288 VI/91. sz.

Körrendelet.

Valamennyi községi elöljáróságának Zemplénvármegye területén.

Dohányjövédéki kihágással vádolt Miklós Istvánné, Nagy Erzsébet, volt fegyverneki, szaporfalvi lakos, — dohányjövédéki kihágással vádolt Turák Istvánné, Koczka Mária volt török-szentmiklósi lakos. — lottójövédéki kihágás miatt vádolt Hackl (Boltoj) József volt zala-egerszegi lakos. — dohányjövédéki kihágással vádolt Tóth Sámuelné, Mezei Julianna volt mező keresztési lakos, — lottójövédéki kihágás miatt vádolt Orbán Sándor volt alosfalvi lakos, — Grüner Miksa 15 ft vadászati-adó bírságban elmarasztalt kerülosi lakosok — ismeretlen helyre távoztak.

Utasittatik a cím, hogy nevezett egyéneknek jelenlegi tartózkodási helyét, a községben és

területén nyomozza és feltalálásuk esetén ide azonnal tegyen jelentést.

S. a. Ujhely, 1891. október 3.

Beeske, kir. pénzügyigazgató.

A szerkesztő postája.

Sz. K. urnak — *Budapest*. Megkaptuk.
V. Kr. B. urnak — *M. Sziget*. A képet Patakról már megszereztem.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Főmunkatárs: **KAPAS AURÉL.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

Hirdetések.

TK. 2722/1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatónak Maruhaj Hanyá és társai végrehajtást szenvedő elleni 104 frt 05 kr. tőkekövetelés és ennek jár. iránti végrehajtási ügyében a s. a. ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíró) területén lévő Papina község határában fekvő a papinai 11. sz. teleknyvjegyzékben A I. 2-8. és 10-14. sorszáma alatt foglalt 1/4-ad uró. kültelekből és ugyanazon tjkvben 1-2. sorszáma alatt foglalt udvartérből Maruhaj Hanyát és Maruhaj Máriát 1/4-1/4-ed részben, továbbá nagykoru Maruhaj Annát, kiskorú Maruhaj Alyát és kiskorú Maruhaj Máriát együttesen 1/4-ed részben illető jutalékra az árverést 563 frtban ezennel megállapított kiküldött árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi november hó 3-ik napján délelőtti 9 óraker Papina község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldött árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 56 forintot 30 krajczárt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzben a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi augusztus hó 10-én.

Lehoczky, kir. aljbíró.

TK. 3125. szám

1891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatónak Szurnyák István és társa végrehajtást szenvedő elleni 86 frt 65 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s. a. ujhelyi kir. törvényszék (a sztrópki kir. járásbíró) területén lévő Kriva-Olyka határában fekvő, a kriva-olykai 3. sz. tjkvben A. I. 1-10. sorszáma alatt foglalt, Szurnyák István és Szurnyák Mária nevében álló 1/4-ad urb. bel- és kültelekre az árverést 440 frtban ezennel megállapított kiküldött árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891-ik évi november hó 5-ikén d. e. 9 óraker Kriva-Olyka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldött árban alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 44 forintot készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényzcikk 42. §-ban jelzett árfolyammal szám. 1881. és az nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rend. 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzben a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán a kir. járásbíró, mint tkkvi hatóság-nál 1891. évi augusztus hó 26-án.

Lehoczky, kir. aljbíró.

202/1891. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött az 1881. évi LX. törvényzcikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s. a. ujhelyi kir. törvényszéknek 8733. és 8734. sz. végzésével Weizsman Lipót felperes részére Weizsman Ábrahám alperes ellen 450 ft és 700 ft s jár. erejéig elrendelt kiél. végrehajtás folytán nevezett alperestől 1891. évi szeptember hó 12. és 13-án lefoglalt s felül foglalt s 859 frt 06 krka becsült ingóságokra a gálszécsi kir. jbiróságnak 1786. és 1787/1891. p. sz. kiküldött végzése folytán az árverés elrendeltvén, annak a helyszínén, vagyis T. Terebesen leendő megtartására határidőül 1891. évi október hó 19-ik s következő napjainak d. e. 9 órája tüztetik ki, a mikor bíróság lefoglalt bolti árucikkék s egyéb ingóságok az 1881. évi 50. t. cz. 107. és 108. §§-ai szerint a leg-többet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívattak egyuttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírottánál az 1881. 60. t. cz. III. §-a értelmében, a különbeni követelmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Gálszécsen, 1891. évi október hó 7. napján.

Kovacszy Gyula, bír. kiküldött.

Önkéntes árverési hirdetmény.

Alulírott közhírré teszi, miszerint Rákóczi történelmi végleges eltávózása folytán, a tulajdonát képező ingóságok, u. m. *gazdaasági eszközök, butodarabok, lámpák, porcellán tárgyak zongora s más aprólékos dísz tárgyak* f. évi október hó 19-én d. e. 9 óraker Rákóczi a helyszínén nyilvánosan elfognak árvereztetni. Felhívattik tehát a venni szándékozók közönség, hogy ez árverésen minél tömegebben megjelenni sziveskedjék.

Rákóczi, 1891. október hó 4-én.

Meskó Batha Mária,

rákóczi lakos.

A Foncière pesti biztosító társaság főügynöksége.

SZÓLLÓSY SÁNDOR

SÁTORALJA-UJHELYBEN
ajánlja dusan felszerelt
üveg, porcellán, majolika,
DITMAR-féle lámpa,
Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök
raktárát
legolcsóbb gyári árakban.
Valódi amerikai császár-olaj
nagy raktára.

Mindennemű angol szervizek dús választékban.

Szabott áruk.

Szabott áruk.

Tálya mezőváros főtczáján egy hat szoba előszoba, konyhából álló lakó ház, istálló, kocsiszin, borház és alatta nagy pincze örök áron eladandó, vagy bérbe adandó.
A feltételek megtudhatók a tulajdonosnál, vagy Tályán lakó megbízottjánál, Jakobovits József urnál.
Kelt Vanyarczon. Nograd megyében.

Dessewffy Ottó.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL
S.-A.-UJHELYT
Főtczán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.
MINDEN IDŐBEN
nagy választékban tartok s kívánatra felállítok
POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
GRANIT, SZIANIT
és homokkő sarkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnyezim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Sirkövek újabb tervezése

Jutányos áron készítenek.

HIRDETMEY.

Alulírott van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy S.-a.-Ujhelyben, Kossuth-utca 188. szám alatt lévő
kocsi gyártó műhelyemben
készletben lévő mindennemű **kocsikat** és a gazdálkodáshoz szükséges könnyű és nehezebb **szekereket**, valamint könnyű magyar és lengyel formájú **homokfutó szekereket** különféle kivitelben és lezártított áron adok el.
Megrendeléseket és javításokat a legrövidebb idő alatt pontosan teljesítek és üzletemből kikerült munkákért felelősséget vállalok.
A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam
kiváló tisztelettel
Kulits János,
kocsi gyártó.

23—

Rendkívül olcsó!

Szűk helyiségem miatt egészen új nyitott
pfajdán és stutznyis kocsik
igen csinos és tartós kivitelben eladóok.
Üzlethelyiség: Rákóczi-utca (kis-piacz) 148. szám.

3--6 **Heriez Sándor.**

Hammersberg Jenőné ó.lisz-kai birtoka f. évi november hó 1-ső napjától kezdve több évre haszonbérbe adatik.
Bővebb értesítést ad a tulajdonos O.-Lisz-kán v. Hammersberg Jenő Sátoralja-Ujhelyben.

8—8

Keil Alajos-féle PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitünőbb mázó-ló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára frt. 1.35 kr.
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Behyna Testvéreknél, S.-a.-Ujhely.

TK. 2934/1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar kir. államkincstár végrehajthatónak Bazar Mária férj. Szavkó Jánosné és társa végrehajtást szenvedő elleni 119 ft 35 1/2 kr. tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíró) területén lévő Görögnyé határában fekvő a görögnyei 45. sz. telekjegyzőkönyvbe A. I. 1—39. sorszám alatt foglalt egy egész urb. bel- és kültelekből Bazar Mária férj. Szavkó Jánosné és Bazar Zsuzsanna férj. Hajduscsin Jánosné együttvéve 2/3-ed részben megillető jutaléka az árverést 394 ftban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi november hó 2-ik napján d. e. 9 órakor Görögnyé község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 39 ft 40 krt készpénzben, vagy az 1881-ik LX-ik törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi augusztus 22-én.

Lehoczky, kir. aljbíró

TK. 282/1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Bortnyák György végrehajtást szenvedő elleni 76 ft 14 1/2 kr. tökéketelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a szatpói kir. járásbíró) területén lévő Felső-Olsva község határában fekvő a felső-olsvai 47. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1—29. sorszám alatt foglalt és egészben Bortnyák György nevére álló 4/5-ad urb. bel- és kültelekre az árverést 480 ftban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi október hó 29-ik napján d. e. 9 órakor Felső-Olsva község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 48 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX-ik törvénycikk 42. szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál 1891. évi augusztus hó 15-ik napján.

Lehoczky, kir. aljbíró.

Vételre kerestetik egy vagy két, a filoxera által teljesen elpusztított, de csak legjobb fekvésű **nagyobb szőlő.**

Írásbeli ajánlatok a szőlő fekvésének, területének, telekkönyvi számának és árának megjelölésével

Grosse Gyula,

S.-a.-Ujhely

czimére küldendők.